

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST
TUSSEN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP en UMICORE,
OVER DE ONDERSTEUNING VAN PREVENTIEVE PROJECTEN IN DE ONMIDDELLIJKE
OMGEVING VAN UMICORE IN HOBOKEN

Gelet op volgende wettelijke bepalingen die het kader duiden waarbinnen het Departement Zorg (ZORG) deze opdracht uitvoert:

- A. De algemene juridische basis voor het preventieve gezondheidsbeleid is het decreet¹ van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid - BS 03/02/2004, hierna het Preventiedecreet te noemen. Het Preventiedecreet beoogt een verbetering van de volksgezondheid, meer bepaald het behalen van gezondheidswinst op Vlaams bevolkingsniveau of het verhogen van de efficiëntie van het gezondheidsbeleid, om zo te kunnen bijdragen tot een verhoging van de levenskwaliteit. Hiertoe voert de Vlaamse Regering een beleid inzake preventieve gezondheidszorg en legt ze de basis voor een facettenbeleid. Beide aspecten samen vormen het Vlaams preventieve gezondheidsbeleid.
- Voor de beleidsthema's aangehaald in deze samenwerkingsovereenkomst zijn de volgende initiatieven, vermeld in het decreet van 21 november 2003, van belang:
- algemeen: artikel 3, 4, 5, 73 en 74;
 - specifiek: artikel 39, 44, 51, 52, 53, 54, 55, 56, (67, 68, 72);
 - het besluit² van de Vlaamse Regering van 30 januari 2009 betreffende de Logo's, hierna het Logo-besluit te noemen.
- B. Voor wat de fysische en chemische factoren betreft, is het doel van het preventieve gezondheidsbeleid om in de andere beleidsdomeinen de gezondheid te bevorderen, te beschermen of te behouden. (Preventiedecreet- facettenbeleid: artikel 4, artikel 55).
- C. Deze samenwerkingsovereenkomst heeft betrekking op het beleidsthema milieugezondheidszorg, meer bepaald medisch-milieukundige ondersteuning van de werking van de Gezondheidsmakers (voor 1 januari 2025 de Logo's), de lokale en bovenlokale bestuursniveaus, de departementen en agentschappen van de Vlaamse overheid met betrekking tot milieugezondheidskundige aandachtsgebieden. In het algemeen draagt deze samenwerkingsovereenkomst bij tot de gezondheidsbevordering, gezondheidsbescherming en ziektepreventie bij de algemene bevolking en bij specifieke doelgroepen. Het voorkomen, de vroegdetectie van en interventie bij milieugezondheidsschade, gebeurt via educatie, structurele maatregelen, omgevingsinterventies, beleid, afspraken en regelgeving, monitoring en surveillance,

¹ <https://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1012025¶m=inhoud&ref=search>

² Het Besluit van de Vlaamse Regering van 30 januari 2009 betreffende de Logo's:

<http://codex.vlaanderen.be/Zoeken/Document.aspx?DID=1017703¶m=inhoud&ref=search> In het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de Logo's blijft de naam 'Logo's' in gebruik. De werknaam van de Logo's is sinds 1/1/2025 vervangen door Gezondheidsmakers en Gezond in Brussel

zorg en begeleiding, rechtstreeks naar de einddoelgroep of via relevante intermediairs en settings, om de beleidsprioriteiten en de gezondheidsdoelstellingen van het Vlaamse preventieve gezondheidsbeleid te realiseren (de preventieve gezondheidszorg en het facettenbeleid). Specifiek kadert deze samenwerkingsovereenkomst binnen het preventieprogramma 'milieugezondheidskundige aandachtsgebieden' (MGAG-werking).

- D. Deze samenwerkingsovereenkomst omvat de specifieke uitwerking van artikel 33 van het decreet³ houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2019, met betrekking tot het Fonds voor de uitvoering van het decreet betreffende het preventieve gezondheidsbeleid van 21 november 2003, meer bepaald de uitvoering van artikel 54, §3, van het Preventiedecreet, bepaald in het decreet van 7 juli 1998 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1998 en meer bepaald de uitvoering van artikel 54/1, van het Preventiedecreet cf. BS 7 juni 2024:
- a. Het Fonds wordt, conform artikel 54/1, van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid cf. BS 7 juni 2024, gespijsd met een vrijwillige financiële bijdrage geleverd door bedrijven of burgers die medeverantwoordelijk zijn voor de aanwezigheid van fysische of chemische factoren die schadelijk zijn voor de gezondheid en dit in uitvoering van een overeenkomst die een bedrijf met de Vlaamse Gemeenschap afsluit, zonder afbreuk te doen aan zijn milieu- en omgevingsverplichtingen, waarbij een bedrag wordt afgesproken dat het Departement Zorg met betrekking tot de kenmerken van die vervuiling (fysische-chemische factoren, medisch milieukundige setting, geografische omvang van de milieu-impact, ...) kan inzetten t.a.v. de initiatieven waarnaar verwezen in artikel 54/1 van het Preventiedecreet;
 - b. Ten laste van dit Fonds worden alle soorten uitgaven die gedaan worden door het Departement Zorg aangerekend, voor zover die uitgaven verband houden met de oprichting van een netwerk voor de bewaking van de in de mens gemeten blootstelling of voor de bewaking van de effecten van fysische en chemische factoren op de bevolking, om maatregelen te kunnen nemen voor de bescherming van de volksgezondheid.

Gelet op Umicore 's engagement voor duurzaamheid houdt het bedrijf rekening met de milieu-impact van zijn activiteiten:

- A. Daarom beoogt het zijn leefmilieuprestaties te verbeteren;
- B. Zal het risicostrategieën toepassen op basis van correcte gegevens en gegronde kennis; en
- C. Neemt het actief deel aan het beheer en het saneren van risico's die het gevolg zijn van activiteiten uit het verleden.

Hierbij communiceert het bedrijf met de omwonenden rondom zijn fabrieken.

Zijn enerzijds,

de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door haar regering in de persoon van mevrouw Caroline Gennez, Vlaams minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en gelijke Kansen,

verder genoemd "ZORG" (het Departement Zorg)

³ <http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi/api2.pl?lg=nl&pd=2018-12-28&numac=2018015650>

en anderzijds,

Umicore-Hoboken, vertegenwoordigd door de heer Johan Ramharter, senior vice-president, Umicore Precious Metal Refining,

verder genoemd "Umicore",

het volgende overeengekomen,

Hoofdstuk 1 – Voorwerp van de overeenkomst

Artikel 1.- Voorwerp

§1. Deze overeenkomst betreft de financiële bijdrage ten laste van Umicore omwille van de medeverantwoordelijk voor de aanwezigheid van fysische of chemische factoren die schadelijk zijn voor de gezondheid.

§2. Om de volksgezondheid te beschermen wordt tussen beide partijen afgesproken welke initiatieven worden genomen die het preventieve gezondheidsbeleid milieugezondheidszorg versterken, i.c. conform artikel 54 en artikel 54/1 van het Preventiedecreet de bewaking van de in de mens gemeten blootstelling en/of bewaking van de effecten van fysische en chemische factoren op de bevolking, met de bedoeling om maatregelen te kunnen nemen voor de bescherming van de volksgezondheid.

§3. De preventieve initiatieven worden uitgevoerd in de onmiddellijke omgeving van Umicore in Hoboken. Indien er activiteiten moeten uitgevoerd worden buiten de invloedssfeer van Umicore, wordt dit vooraf gemeld aan de Stuurgroep 'SO Umicore-DZ' voor bespreking en goedkeuring. De medisch milieukundig belangrijkste invloedssfeer is momenteel via lucht vanuit de fabriek (op basis van VMM modelleringskaarten) en ligt tot < 1 km van de perceelgrens richting N-NO (vanaf Curiestraat).

Artikel 2.- Duur

Deze hernieuwde samenwerkingsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2026 en loopt tot en met 31 december 2028.

Na het verstrijken van deze looptijd kan de opdracht éénmaal verlengd worden met een periode van 3 jaar op basis van evaluatie van de rapportages van de preventieve initiatieven en alleen met wederzijds akkoord van beide partijen.

Hoofdstuk 2 – Nadere bepalingen en organisatie

Artikel 3.- Verantwoordelijkheden

§1. De contracterende partijen nemen volgende verantwoordelijkheden voor de uitvoering van deze overeenkomst:

- a) Umicore stort jaarlijks een bedrag in het begrotingsfonds m.b.t. de werking en toelagen preventief gezondheidsbeleid, zoals bepaald in het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1998, gewijzigd op 21 december 2018 (BS 2018-12-28), begrotingsartikel GB0-9GDFTJA-OW – PREVENTIEF GEZONDHEIDSBELEID basisallocatie 9GD300 (IBAN: BE46 3751 1109 9536 – BIC: BBRUBEBB – WVG Zorg en Gezondheid – Simon Bolivarlaan 17, 1000 Brussel).

b) ZORG zet dit bedrag in op specifieke projecten volgens het principe 'inkomsten is gelijk aan uitgaven':

- i. tewerkstelling van een preventiemedewerker als ondersteuning van de Medisch Milieukundigen (MMK) van de Gezondheidsmakers regio Antwerpen (bijlage 1);
- ii. Opvolging gezondheidsimpact door humane biomonitoring, meer bepaald de lood-in-bloedonderzoeken (éénmaal jaarlijks) bij kinderen die wonen in de invloedssfeer te Hoboken (bijlage 2);
- iii. zorgondersteuning aan kinderen met een zorgnood die wonen in de invloedssfeer te Hoboken (bijlage 3).

voor de uitvoering van de projecten, vermeld in b), onderneemt het ZORG de nodige acties, zoals overeenkomsten met externe partners of partners binnen het Vlaams Medisch Milieukundig Netwerk.

§2. De overeenkomst ontslaat de contracterende partijen niet van de naleving van bepalingen die door regelgeving worden opgelegd of van andere contractuele verplichtingen of verantwoordelijkheden die opgelegd worden door andere overeenkomsten dan deze samenwerkingsovereenkomst.

§3. Voor de praktische uitvoering van het veldwerk in het kader van de specifieke projecten, vermeld in artikel 3, paragraaf 1, is onderaanneming toegestaan. De opdrachten die daarvoor gegund worden zijn onderhevig aan de wetgeving op overheidsopdrachten, zoals bepaald door de wet inzake overheidsopdrachten van 16 juni 2016 (BS. 17/07/2016).

Artikel 4.- Organisatie

§1. De contracterende partijen zijn vertegenwoordigd in een Stuurgroep 'SO Umicore-DZ' voor de afstemming en praktische werking over de verantwoordelijkheden, vermeld in artikel 3, §1. Beslissingen van de stuurgroep worden in consensus genomen.

§2. De concrete inhoudelijk wetenschappelijke invulling van de specifieke projecten, vermeld in artikel 3, §1, wordt door de opdrachtnemers voor de specifieke projecten uitgevoerd, zijnde Gezondheidsmakers regio Antwerpen en APB PIH. De inhoudelijke rapportages van deze specifieke projecten worden halfjaarlijks op de stuurgroep besproken, waarin Umicore en het ZORG vertegenwoordigd zijn.

Tijdens het halfjaarlijkse Stuurgroepoverleg worden volgende zaken besproken:

- ter evaluatie het lood-in-bloedonderzoekrapport van PIH;
- ter evaluatie het voortgangsrapport van de preventiemedewerker van Gezondheidsmakers regio Antwerpen;
- de opvolging van het Zorgondersteuningssysteem en eventueel daarbijhorende verslagen van de Stuurgroep Zorgondersteuning;

De lood-in-bloedonderzoekrapporten, het voortgangsrapport van de preventiemedewerker en relevante informatie over Zorgondersteuning wordt ter info voorgelegd aan de 'Werkgroep Milieu & Gezondheid Hoboken, onder het voorzitterschap van Antwerps gouverneur'. Het goedgekeurde halfjaarlijkse voortgangsrapport van de preventiemedewerker wordt gepubliceerd op de website van het ZORG.

Hoofdstuk 3 – Bijdragen

Artikel 5.- bijdrage

§1. Umicore (vestiging Hoboken) voorziet in de financiering via het begrotingsartikel GB0-9GDF2JA-OW basisallocatie 9GD300 'preventief gezondheidsbeleid' van:

- maximaal 305.424 euro op 3 jaar als variabel krediet voor de tewerkstelling van de preventiemedewerker, vermeld in artikel 3.1 a) i; Er is een indexeringsmogelijkheid vanaf het tweede jaar. De indexering houdt rekening met artikel 55 van het programmadecreet bij begroting 2025.
- maximaal 51.406,85 euro per jaar als variabel krediet voor de lood-in-bloedonderzoeken, vermeld in artikel 3.1 a) ii; Er is een indexeringsmogelijkheid vanaf het tweede jaar. De indexering houdt rekening met artikel 55 van het programmadecreet bij begroting 2025.
- maximaal 150.000 euro per jaar als variabel krediet voor de zorgondersteuning, vermeld in artikel 3.1 a) iii.

Deze financiering gebeurt 2x per jaar: in het begin van het jaar wordt een voorschot van de bijdragen gestort ten belope van 50 %, en in de loop van het jaar wordt a.d.h.v. de berekende werkelijke kost t.o.v. de beschikbare middelen de provisie aangevuld.

§2. Het ZORG voorziet via het begrotingsartikel GB0-1GCF2JA-WT basisallocatie GD308 'preventief gezondheidsbeleid' :

- een subsidiering voor de tewerkstelling van een preventiewerker (gelijkgesteld Vlaamse overheid medewerker niveau B plus werkingskost) als ondersteuning van de medisch milieukundige van Gezondheidsmakers regio Antwerpen, met een bureauimte voorzien binnen de reguliere middelen van het Gezondheidsmakers, in de Jodenstraat 44 in 2000 Antwerpen, de standplaats van de medisch milieukundigen van het Gezondheidsmakers-Antwerpen (principe inkomsten volgen de uitgaven) (bijlage 1).
- een subsidiering aan het Autonoom Provinciebedrijf Provinciaal Instituut voor Hygiëne (APB PIH) voor de uitvoering van de lood-in-bloedonderzoeken (éénmaal jaarlijks) bij kinderen die wonen binnen de invloedssfeer van Umicore (principe inkomsten volgen de uitgaven) (bijlage 2).
- in de betaling van zorgondersteuning aan kinderen met een zorgnood, volgens de goedkeuringsprocedure van de Stuurgroep Zorgondersteuning (principe uitgaven volgens de inkomsten) (bijlage 3).

§3. De ontwikkeling en uitvoering van methodieken en bijhorende materialen die ingezet worden voor het uitvoeren van het takenpakket als vermeld in artikel 3, §1b, worden voorzien binnen de reguliere werking van de partners binnen het Vlaams Medisch Milieukundig Netwerk, aangestuurd door het ZORG.

Hoofdstuk 4 – Vertrouwelijkheid

Artikel 6.- vertrouwelijkheid

De contracterende partijen, inclusief vertegenwoordigers en onderaannemers van specifieke projecten, moeten de inlichtingen die ze inwinnen en de vaststellingen die ze doen tijdens de uitvoering van hun opdracht als strikt vertrouwelijk behandelen.

De contracterende partijen, inclusief vertegenwoordigers en onderaannemers van specifieke projecten, mogen geen commercieel noch gebruik in functie van eigen public relations, noch

in functie van presentatie van eigen duurzaamheidsbeleid of verantwoord ondernemen, gebruik maken van de gegevens over het bestaan, noch van de uitvoer, noch van de verkregen resultaten. Alle maatregelen worden getroffen om het vertrouwelijk karakter van de verkregen gegevens en resultaten te respecteren door zichzelf en door eenieder die er toegang toe heeft. Vrijgave of gebruik van die gegevens kan alleen na expliciete toestemming van de leden van de ondersteunende werkgroep, vermeld in artikel 4, §2.

Hoofdstuk 5 – Eigendomsrechten

Artikel 7.- eigendom en gebruik

De contracterende partijen, inclusief vertegenwoordigers en onderaannemers van specifieke projecten, zijn verplicht om vindingen die naar hun mening vatbaar zijn voor octrooi onder de aandacht van de andere contracterende partijen te brengen.

Als contracterende partijen, inclusief vertegenwoordigers en onderaannemers van specifieke projecten, een octrooi als vermeld in dit artikel verkrijgen, verlenen zij de andere contracterende partijen een vrij overdraagbare licentie zonder dat de contractanten daarvoor enige vergoeding moeten betalen.

De contracterende partijen kunnen de resultaten van de uitvoering van specifieke projecten aanwenden in het kader van hun beleid. Die resultaten worden ook ter beschikking gesteld van de leden van de 'werkgroep Milieu & Gezondheid Hoboken'.

De leden van de 'werkgroep Milieu & Gezondheid Hoboken' mogen de resultaten pas aan derden doorgeven na voorafgaandelijke, uitdrukkelijke en schriftelijke toestemming van de Stuurgroep 'SO Umicore-DZ', vermeld in artikel 4, §1.

Hoofdstuk 6 – Slotbepalingen

Artikel 8.- contactpersonen

De contracterende partijen stellen ieder één persoon aan die instaat voor de opvolging van de uitvoering van deze samenwerkingsovereenkomst:

- voor de Vlaamse Gemeenschap – ZORG:
Liesbet Van Rooy, Milieugezondheidskundige
Departement Zorg, Afdeling Preventief Gezondheidsbeleid
Lange Kievitstraat 111 – 113 bus 31
2018 Antwerpen
- voor Umicore
Dr. Emmy De Graef, Group Manager Industrial Hygiene and Safety
Broekstraat 31
1000 Brussel

Artikel 9.- Administratieve bepalingen

Voor alle administratieve regelingen in verband met deze samenwerkingsovereenkomst moet men zich wenden tot het ZORG, vertegenwoordigd door mevrouw Liesbet Van Rooy, vermeld in artikel 8.

Artikel 10.- Betwistingen

Deze overeenkomst wordt beheerst door het Belgisch recht. In geval van betwisting zijn de rechtbanken in Brussel bevoegd.

Artikel 11.- Transparantie

De voorliggende overeenkomst, aangevuld door alle overeenkomsten die voortvloeien uit de implementatie van ervan, worden gepubliceerd op de website van het ZORG.

Deze samenwerkingsovereenkomst omvat 11 artikels en werd opgemaakt in vier exemplaren, waarvan elke partij verklaart er één te hebben ontvangen.

Opgemaakt te Brussel,

Voor de Vlaamse Gemeenschap,

Getekend door: Caroline Gennez (Signatu
Getekend op: 2025-12-16 21:38:20 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

Vlaamse
overheid

Caroline Gennez

Vlaams minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen

Voor Umicore,

Johan Ramharter

Senior Vice President

Bijlage 1: Tewerkstelling van een preventiemedewerker als ondersteuning van de Medisch Milieukundigen (MMK) van Gezondheidsmakers Antwerpen

Deze bijlage behoort bij artikel 3, §1 a) van de samenwerkingsovereenkomst tussen Vlaamse Gemeenschap en Umicore, over de ondersteuning van preventieve projecten in de onmiddellijke omgeving van Umicore te Hoboken.

Met een subsidie aan Gezondheidsmakers Antwerpen, vermeld in artikel 5 §2 van de samenwerkingsovereenkomst wordt een preventiemedewerker aangenomen die instaat voor de ondersteuning van de medisch milieukundigen, werkzaam in werkgebied Hoboken/Antwerpen.

Functie preventiemedewerker

Het gaat om een voltijdse functie (100%) van bepaalde duur (3 jaar) met occasioneel avond- of weekendwerk. Deze medewerker heeft:

- a) een bachelordiploma (sociaal verpleegkundige,...) of gelijkgesteld door ervaring;
- b) affiniteit met het thema gezondheid en milieu, meer specifiek preventie van zware metalenblootstelling;
- c) zowel schriftelijk als mondeling vlotte communicatieve vaardigheden (kennis van motiverende gespreksvoering).

De standplaats is Gezondheidsmakers Antwerpen, maar er wordt een satellietwerkplek in Hoboken voorzien, zodat deze preventiemedewerker regelmatig aanwezig is in de wijken en een herkenbaar aanspreekpunt wordt voor de omwonenden.

De hoofdactiviteit van deze preventiemedewerker is informeren en sensibiliseren van de bewoners en actoren in scholen, kinderdagverblijven, jeugdwerking,... binnen de invloedssfeer van Umicore te Hoboken:

- over mogelijke risico's aangezien ze worden blootgesteld aan meer metalen dan de gemiddelde Vlaming;
- over blootstellingsbeperkende maatregelen zoals hygiënemaatregelen die actoren of bewoners best zelf uitvoeren of stofpreventiemaatregelen bij verbouwingen.
- Over onderzoeksprojecten genre 'Humane Biomonitoringsonderzoek omgeving Hoboken 2022-2024'
- Over de Zorgondersteuning van gezinnen: ondersteuning bij de Zorgondersteuningsprocedure zowel de chronische als de acute zorg (zie bijlage 3)
- over de lood-in-bloedonderzoeken waar bij kinderen van 1-12j de loodwaarden in hun bloed wordt gemeten: praktische organisatie en groepsresultaten.

Indien er activiteiten moeten uitgevoerd worden buiten de invloedssfeer, wordt dit vooraf gemeld aan de Stuurgroep 'SO Umicore-DZ' voor bespreking en goedkeuring.

Daarnaast staat de preventiemedewerker ook in voor:

- een constructieve samenwerking met de relevante actoren en stimuleert zij de relevante actoren om te werken aan gezondheidsbevordering;
- de individuele opvolging van gezinnen met kinderen met verhoogde lood-in-bloedwaarden: huis- en brononderzoeken opstarten, tips bespreken en aanbod voor grondige ontstoffingen van woningen (oud stof zolders, kelders verwijderen) kenbaar maken.

Aansturing

De dagelijkse aansturing valt onder de verantwoordelijkheid van de coördinator van Gezondheidsmakers Antwerpen.

Inhoudelijk wordt de preventiemedewerker aangestuurd door:

- 1^e lijn: medische milieukundigen van Gezondheidsmakers Antwerpen
- 2^e lijn: het Departement Zorg

Rapportage

Halfjaarlijks wordt door het Gezondheidsmakers Antwerpen een voortgangsrapport opgemaakt met rapportage van:

- a) de ondernomen acties en ervaren knelpunten bij het takenpakket van de preventiemedewerker van het respectievelijk voorbije half jaar;
- b) een planning voor het respectievelijke komende half jaar;
- c) financiële verslaggeving over de recurrente werkingskosten (onder meer laptop, gsm, vorming, projecten).

Dit rapport wordt elektronisch aan de Stuurgroep 'SO Umicore-DZ' bezorgd ter bespreking en evaluatie. De tussentijdse verslagen over de halfjaarlijkse preventiewerking zijn beschikbaar op [MGAG Hoboken | Departement Zorg](#).

Het laatste voortgangsrapport bestaat uit een inhoudelijk eindverslag dat dertig dagen voor het beëindigen van de subsidieperiode wordt bezorgd. Dit eindverslag omvat minimaal een samenvatting van:

- a) de doelstellingen, de gebruikte methodologie en technieken bij het takenpakket van de preventiemedewerker;
- b) de resultaten en realisaties van de verschillende activiteiten;
- c) de financiële aspecten voor het uitvoering van het takenpakket van de preventiemedewerker.

Dit eindrapport wordt binnen dertig dagen nadat het werd bezorgd aan beide partijen mondeling toegelicht op een infosessie voor de leden van de Werkgroep Milieu & Gezondheid Hoboken.

Deze bijlage wordt gevoegd bij de samenwerkingsovereenkomst tussen Vlaamse Gemeenschap en Umicore en wordt geacht er integraal deel van uit te maken.

Bijlage 2: Opvolging gezondheidsimpact d.m.v. lood-in-bloedonderzoek bij kinderen wonende binnen de invloedssfeer te Hoboken

Deze bijlage behoort bij artikel 3, §1 a)ii van de samenwerkingsovereenkomst tussen Vlaamse Gemeenschap en Umicore, over de ondersteuning van preventieve projecten in de onmiddellijke omgeving van Umicore te Hoboken. Indien er activiteiten moeten uitgevoerd worden buiten de invloedssfeer, wordt dit vooraf gemeld aan de Stuurgroep 'SO Umicore-DZ' voor bespreking en goedkeuring.

Met een subsidie aan het APB Provinciaal Instituut voor Hygiëne (APB PIH), vermeld in artikel 5 §2 van de samenwerkingsovereenkomst wordt de opdracht gegeven voor de lood-in-bloedonderzoeken bij kinderen die wonen binnen de invloedssfeer van Umicore.

Lood-in-bloed onderzoeken

Sinds 1978 worden gezondheidsrisico's bij inwoners van de wijken Moretusburg/ Hertogvelden opgevolgd via lood-in-bloedonderzoeken (vingerprik). Zo wordt bij kinderen van 1 tot 12 jaar het loodgehalte opgevolgd, als gidsstof voor de vervuiling in de wijken. De metingen gebeuren enkel bij kinderen omdat kinderen een groter gezondheidsrisico hebben bij lagere dosissen en een groter blootstellingsrisico door frequenter hand-mond contact.

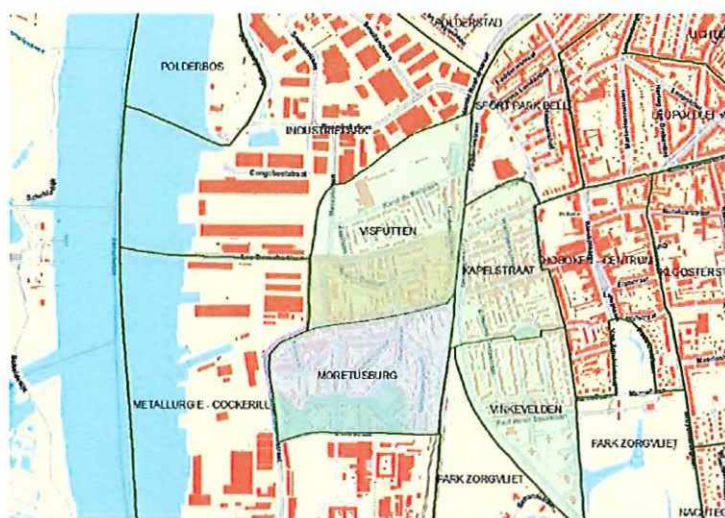
De lood-in-bloedonderzoeken worden uitgevoerd in het kader van het 23-punten programma voorzien in het K.B. van juli 1978, dat werd geactualiseerd in 2003. Het onderzoek gebeurt in opdracht van het Departement Zorg en werd tot 2020 volledig gefinancierd door de Vlaamse overheid. In de eerste Samenwerkingsovereenkomst met Umicore werd afgesproken dat Umicore de helft van de kosten financiert en dat is nog steeds van toepassing in de nieuwe Samenwerkingsovereenkomst.

De resultaten van de lood-in-bloedonderzoeken worden besproken op de Werkgroep Milieu & Gezondheid Hoboken, onder voorzitterschap van Antwerpse Gouverneur.

Tot het najaar 2023 werden enkel de kinderen die het dichtst bij de fabrieksmuren woonden uitgenodigd (zones MO1 en MO2 benoemd), sinds najaar 2023 werd het onderzoeksgebied uitgebreid en de aanpak van de lood-in-bloedonderzoeken gewijzigd. Meer info over de gewijzigde aanpak: [Draaiboek halfjaarlijkse lood-in-bloedonderzoeken](#).

Er kunnen elk onderzoek maximum 400 stalen worden geanalyseerd:

- 300 stalen van kinderen uit het onderzoeksgebied;
- 50 stalen van kinderen uit de controleschool;
- 50 stalen van kinderen die verhuisd zijn of een verhoogde waarde (boven 4 µg/dl) hadden én die buiten het onderzoeksgebied wonen (buiten 1 km).

Figuur 1 – Onderzoeksgebied met de 4 statistische sectoren

Deze bijlage wordt gevoegd bij de samenwerkingsovereenkomst tussen Vlaamse Gemeenschap en Umicore en wordt geacht er integraal deel van uit te maken.

Bijlage 3: Procedure voor zorgondersteuning aan kinderen met een zorgnood

Deze bijlage behoort bij artikel 3, §1 a)iii van de samenwerkingsovereenkomst tussen Vlaamse Gemeenschap en Umicore, over de ondersteuning van preventieve projecten in de onmiddellijke omgeving van Umicore te Hoboken.

De procedure voor zorgondersteuning wordt opgemaakt door Stuurgroep Zorgondersteuning en omvat 2 procedures:

- voor chronische zorg
- voor acute zorg

1. procedure voor zorgondersteuning bij een ontwikkelingsprobleem:

Wie komt in aanmerking?

Een aanvraag voor zorgondersteuning kan ingediend worden voor kinderen en jongeren (1-17 jarigen) die voldoen aan onderstaande selectiecriteria:

1. Gekend of te diagnosticeren ontwikkelingsprobleem dat het leren hindert (motorische problemen, leerstoornissen, gedragsproblemen,...).
2. Zorgnood (kinesithérapie, logopedie, thuisbegeleiding bij gedragsproblemen, diagnostiek) wordt nog niet of onvoldoende ingelost via reguliere zorgsystemen.
3. Minstens éénmalige deelname aan de lood-in-bloedonderzoeken (vingerprik).
4. Minstens 6 maanden woonachtig zijn of geweest zijn binnen de invloedssfeer. De grootste invloedssfeer is momenteel via lucht vanuit de fabriek (op basis van VMM modelleringskaarten) en ligt tot < 1 km van de perceelgrens richting N-NO (vanaf Curiestraat).

De vier criteria moeten tegelijk voorkomen en zijn de basis maar worden niet rigide gehanteerd opdat kinderen met de sterkste noden niet uit de boot vallen.

Wie kan aanvragen voor zorgondersteuning indienen?

Alle medische hulpverleners die betrokken zijn bij de zorg voor een kind kunnen een aanvraag indienen (huisarts, pediater, neus-keel-oorarts, verpleegkundige, kinesist, psycholoog, logopedist,...).

Indien een behandelende logopedist, kinesist of psycholoog een aanvraag indient, dient deze vergezeld te zijn van een voorschrift van de huisarts.

Indien een uitvoerder van een diagnostische oppuntstelling een aanvraag indient, dient deze vergezeld te zijn van een verwijfsbrief voor diagnostiek of een aanbeveling van het CLB.

De preventiewerker en ook CLB of Opgroeien kunnen de aanvraag initiëren door contact op te nemen met het gezin. Bij toestemming van het gezin kan de preventiewerker de contacten leggen met de huisarts, Opgroeien of het CLB, die dan de laagdrempelige eerstelijnsaanvraag kunnen vervolledigen.

De aanvraag wordt door de preventiewerker op basis van zorgbudgettabellen per problematiek geverifieerd en bij twijfel voorgelegd ter bespreking aan de Stuurgroep Zorgondersteuning.

Lijst van therapieën die in aanmerking komen voor terugbetaling:

- Kinesist voor motoriek- of leerproblemen
- Logopedie voor leerproblemen
- Ergotherapie voor zelfredzaamheids- of leerproblemen
- Kinderarts voor bijvoorbeeld voorschriften voor kinesist of logopedie
- Kinderpsychiater (en psychologen of psychologisch consulenten) voor leerproblemen en psychologische onderzoeken.
- Huiswerkbegeleiding of bijlessen
- gezins- of autismebegeleiding
- Diagnostiek om juiste therapie te bepalen

Indien andere therapie gewenst: neem contact op met preventiewerker die de vraag kan voorleggen aan de Stuurgroep Zorgondersteuning

Hoe verloopt de uitbetaling van het budget?

Er zijn twee mogelijkheden voor de uitbetaling van het budget:

- 1) Het gezin betaalt de zorgverstrekker (kinesist, psycholoog, logopedist,...) rechtstreeks en bezorgt de factuur met het persoonlijk aandeel van het gezin of het overzicht van de mutualiteit aan de preventiewerker en Departement Zorg.
- 2) De zorgverstrekker (kinesist, psycholoog, logopedist,...) bezorgt de factuur met het persoonlijk aandeel van het gezin rechtstreeks aan Departement Zorg.

Opvolging en evaluatie van de procedure voor zorgondersteuning

De Stuurgroep Zorgondersteuning komt jaarlijks samen om deze procedure voor zorgondersteuning op te volgen en te evalueren. Indien nodig kan de procedure bijgestuurd worden. Als de procedure goed loopt, kan de jaarlijkse bijeenkomst geschrapt worden, en wordt gewerkt met ad hoc bijeenkomsten bij moeilijkheden die optreden omtrent de procedure.

2. Voorstel procedure voor zorgondersteuning bij een acute nood:

Wanneer er een hoge loodwaarde wordt vastgesteld bij een kind tijdens het bevolkingsonderzoek, dan is er soms acute zorg nodig (bv. chelatatiebehandeling, nieuwe bloedafname om de evolutie van het loodgehalte te evalueren).

In de toekomst kan het fonds gebruikt worden voor de kosten verbonden aan acute zorg (tot nu toe gaat dit steeds over beperkte kosten). De kosten kunnen via de wijkmedewerker aan ZORG bezorgd worden. Bij twijfel wordt het voorgelegd ter bespreking aan de Stuurgroep Zorgondersteuning.

Deze bijlage wordt gevoegd bij de samenwerkingsovereenkomst tussen Vlaamse Gemeenschap en Umicore en wordt geacht er integraal deel van uit te maken.